YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

12 päivänä heinäkuuta 2005 *

Asiassa C-403/03,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesfinanzhof (Saksa) on esittänyt 22.7.2003 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.9.2003, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Egon Schempp

vastaan

Finanzamt München V,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti V. Skouris, jaostojen puheenjohtajat P. Jann, C. W. A. Timmermans ja A. Rosas sekä tuomarit C. Gulmann, J.-P. Puissochet, A. La Pergola, R. Schintgen, N. Colneric, J. Klučka, U. Lõhmus, E. Levits ja A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Schempp, edustajanaan Rechtsanwalt J. Seest,

— Saksan hallitus, asiamiehinään W.-D. Plessing ja A. Tiemann,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja C. A. H. M. ten Dam,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään K. Gross ja R. Lyal,

kuultuaan julkisasiamiehen 27.1.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee EY 12 ja EY 18 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Schempp ja Finanzamt München V (jäljempänä Finanzamt) ja joka koskee sitä, että Finanzamt ei pitänyt Schemppin Itävällassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen suorittamia elatusmaksuja tuloverotuksessa vähennettävinä erityismenoina.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Einkommensteuergesetzin (tuloverolaki, jäljempänä EStG) 10 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan seuraavat menot ovat erityismenoja, kun ne eivät ole toimintamenoja tai tulonhankkimismenoja:

"Yleisesti tuloverovelvolliselle entiselle tai pysyvästi erossa asuvalle aviopuolisolle suoritetut elatusmaksut 27 000:een Saksan markkaan asti kalenterivuotta kohden, jos maksaja vaatii tätä ja on saanut siihen maksun saajan suostumuksen. Vaatimus voidaan esittää ainoastaan yhden kalenterivuoden osalta ja sitä ei voida peruuttaa — — ".

4 EStG:n 22 §:n 1a momentin mukaan elatusmaksut, jotka maksaja voi vähentää, katsotaan maksun saajan veronalaiseksi tuloksi niin sanotun johdonmukaisuusperiaatteen mukaisesti. Sen edellytyksenä, että mainittu maksaja saa tehdä vähennyksen, ei ole, että maksun saajalta tosiasiassa peritään näistä maksuista veroa. Jos elatusmaksujen saajan on kuitenkin suoritettava näistä maksuista veroa, maksajan on siviilioikeuden perusteella vastattava elatusmaksuja koskevasta tuloverosta.

5 EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

"Entiselle tai pysyvästi erossa asuvalle aviopuolisolle suoritetut elatusmaksut (10 §:n 1 momentin 1 kohta) voidaan vähentää erityismenoina myös silloin, kun maksun saaja ei ole yleisesti tuloverovelvollinen. Maksun saajan asuinpaikan tai tavanomaisen oleskelupaikan on kuitenkin oltava Euroopan unionin jonkin toisen jäsenvaltion tai Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen osapuolena olevan valtion alueella. Siitä, että maksun saajan saamista elatusmaksuista on peritty veroa, on lisäksi oltava toimivaltaisten ulkomaisten veroviranomaisten antama todistus — — ."

6 EStG:n 52 §:n 2 momentin mukaan tätä säännöstä on sovellettava suhteessa Itävallan tasavaltaan vuotta 1994 vastaavasta verovuodesta alkaen, koska tämä valtio liittyi 1.1.1994 Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Egon Schempp, Saksassa asuva Saksan kansalainen, suorittaa avioeronsa johdosta elatusmaksuja entiselle aviopuolisolleen, joka asuu Itävallassa.

8 Schempp vaati vuosien 1994–1997 tuloveroilmoituksissaan, että nämä elatusmaksut vähennetään EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdan ensimmäisen ja toisen virkkeen mukaisesti. Finanzamt ei kuitenkaan hyväksynyt näitä vähennyksiä vuosien 1994–

1997 tuloveropäätöksissä, koska se ei ollut saanut Itävallan veroviranomaisten antamaa todistusta siitä, että Schemppin entiseltä aviopuolisolta olisi peritty näistä maksuista veroa Itävallassa, siten kuin saman 1a §:n 1 momentin 1 kohdan kolmannessa virkkeessä säädetään.

9 Tässä tapauksessa Schempp ei voinut esittää tällaista todistusta, sillä Itävallan verooikeudessa elatusmaksuja ei lähtökohtaisesti veroteta eikä niiden vähentämisestä ole myöskään säädetty. Asiakirjavihkosta kuitenkin ilmenee, että jos Schemppin entinen aviopuoliso olisi asunut Saksassa, Schempp olisi voinut vähentää elatusmaksut täysimääräisinä. Entinen aviopuoliso ei puolestaan tässä tapauksessa olisi suorittanut mainituista elatusmaksuista lainkaan veroa siltä osin kuin hänen tulonsa alittivat määrän, josta lähtien tulot ovat veronalaisia Saksassa.

10 Schempp vaati Finanzamtin verotuspäätösten oikaisemista sillä perusteella, että kyseessä oleva Saksan lainsäädäntö on ristiriidassa EY 12 artiklan ja EY 18 artiklan 1 kohdan kanssa. Finanzamt hylkäsi nämä oikaisuvaatimukset 27.7.1999 tehdyllä päätöksellä.

11 Sen jälkeen kun Finanzgericht München oli hylännyt Schemppin mainittua päätöstä koskevan kanteen, Schempp teki ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen Revision-valituksen. Bundesfinanzhof arvioi, että tähän asiaan liittyy yhteisön oikeuden tulkintaa koskevia kysymyksiä, ja päätti siksi lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat kaksi ennakkoratkaisukysymystä:

"1) Onko EY 12 artiklaa tulkittava siten, että se on esteenä EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdalle ja 10 §:n 1 momentin 1 kohdalle, joiden mukaan

Saksassa asuva verovelvollinen ei saa vähentää Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen suorittamiaan elatusmaksuja, vaikka kyseisellä verovelvollisella olisi oikeus vähentää ne, jos entinen aviopuoliso asuisi edelleen Saksassa?

2) Siinä tapauksessa, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi: Onko EY 18 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdalle ja 10 §:n 1 momentin 1 kohdalle, joiden mukaan Saksassa asuva verovelvollinen ei saa vähentää Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen suorittamiaan elatusmaksuja, vaikka kyseisellä verovelvollisella olisi oikeus vähentää ne, jos entinen aviopuoliso asuisi edelleen Saksassa?"

Ennakkoratkaisukysymykset

12 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kysymyksillään, onko EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa ja EY 18 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että näiden määräysten kanssa on ristiriidassa se, ettei Saksassa asuva verovelvollinen voi pääasiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön mukaan vähentää tässä jäsenvaltiossa veronalaisista tuloistaan Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen suorittamiaan elatusmaksuja, vaikka kyseisellä verovelvollisella olisi ollut oikeus vähentää ne, jos entinen aviopuoliso asuisi edelleen Saksassa.

13 Ensiksi on tutkittava, kuuluuko pääasian oikeudenkäynnin kohteena oleva tilanne yhteisön oikeuden soveltamisalaan.

14 Tältä osin on muistutettava, että EY 12 artiklan ensimmäisessä kohdassa kielletään kaikki kansalaisuuteen perustuva syrjintä perustamissopimuksen soveltamisalalla, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen erityismääräysten soveltamista.

15 Mainitussa artiklassa tarkoitetun perustamissopimuksen soveltamisalan arvioimiseksi kyseistä artiklaa on luettava yhdessä perustamissopimuksen unionin kansalaisuutta koskevien määräysten kanssa. Unionin kansalaisen aseman tarkoituksena on olla jäsenvaltioiden kansalaisten perustavanlaatuinen asema, jonka perusteella samassa tilanteessa olevat jäsenvaltioiden kansalaiset voivat saada osakseen saman oikeudellisen kohtelun kansalaisuudestaan riippumatta, jollei tätä koskevista nimenomaisesti määrätyistä poikkeuksista muuta johdu (asia C-184/99, Grzelczyk, tuomio 20.9.2001, Kok. 2001, s. I-6193, 30 ja 31 kohta; asia C-148/02, Garcia Avello, tuomio 2.10.2003, Kok. 2003, s. I-11613, 22 ja 23 kohta ja asia C-209/03, Bidar, tuomio 15.3.2005, Kok. 2005, s. I-2119, 31 kohta).

16 EY 17 artiklan 1 kohdan nojalla unionin kansalainen on jokainen, jolla on jonkin jäsenvaltion kansalaisuus. Schempp, joka on Saksan kansalainen, on siis unionin kansalainen.

17 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, EY 17 artiklan 2 kohdassa unionin kansalaisuuteen liitetään perustamissopimuksessa määrätyt velvollisuudet ja oikeudet, eli myös oikeus vedota EY 12 artiklaan kaikissa niissä tilanteissa, jotka kuuluvat yhteisön oikeuden aineelliseen soveltamisalaan (ks. asia C-85/96, Martínez Sala, tuomio 12.5.1998, Kok. 1998, s. I-2691, 62 kohta).

18 Tällaisiin tilanteisiin kuuluvat erityisesti tapaukset, jotka koskevat perustamissopimuksessa taattujen perusvapauksien sekä EY 18 artiklassa myönnetyn, jäsenvaltion alueella liikkumista ja oleskelemista koskevan vapauden käyttämistä (em. asia Bidar, tuomion 33 kohta).

19 Vaikka yhteisön oikeuden nykytilassa välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, niiden on kuitenkin tätä toimivaltaansa käyttäessään noudatettava yhteisön oikeutta ja erityisesti perustamissopimuksen määräyksiä, jotka koskevat

jokaiselle unionin kansalaiselle tunnustettua oikeutta liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, ja näin ollen pidättäydyttävä kaikenlaisesta ilmeisestä tai peitellystä kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä (ks. vastaavasti asia C-279/93, Schumacker, tuomio 14.2.1995, Kok. 1995, s. I-225, 21 ja 26 kohta ja asia C-385/00, de Groot, tuomio 12.12.2002, Kok. 2002, s. I-11819, 75 kohta).

20 Oikeuskäytännöstä ilmenee kuitenkin myös, että unionin kansalaisuuden, josta määrätään EY 17 artiklassa, tarkoituksena ei kuitenkaan ole ulottaa perustamissopimuksen aineellista soveltamisalaa koskemaan jäsenvaltioiden sisäisiä tilanteita, jotka eivät liity millään tavalla yhteisön oikeuteen (yhdistetyt asiat C-64/96 ja C-65/96, Uecker ja Jacquet, tuomio 5.6.1997, Kok. 1997, s. I-3171, 23 kohta ja em. asia Garcia Avello, tuomion 26 kohta).

21 Saksan ja Alankomaiden hallitusten mukaan pääasiassa on kyse tällaisesta tilanteesta. Asianosainen, joka vetoaa EY 12 artiklaan, eli tässä tapauksessa Schempp, ei nimittäin ole käyttänyt EY 18 artiklassa määrättyä oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen. Hänen entinen aviopuolisonsa kylläkin on käyttänyt tätä oikeutta. Esillä oleva asia ei näiden hallitusten mukaan kuitenkaan koske kyseisen entisen puolison, vaan Schemppin verotusta. Saksan hallitus toteaa näin ollen, että tässä asiassa ainoa seikka, joka ei liity Saksan liittotasavaltaan, on se, että Schempp suorittaa elatusmaksuja toisessa jäsenvaltiossa asuvalle henkilölle. Koska elatusmaksuilla ei kuitenkaan ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen tavaroiden ja palvelujen kauppaan, esillä oleva tilanne ei kuulu EY 12 artiklan soveltamisalaan.

22 Tältä osin on huomattava, että toisin kuin Saksan ja Alankomaiden hallitukset väittävät, jäsenvaltion sellaisen kansalaisen tilannetta, joka, kuten Schempp, ei ole käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, ei voida pelkästään tästä syystä

rinnastaa puhtaasti jäsenvaltion sisäiseen tilanteeseen (ks. vastaavasti asia C-200/02, Zhu ja Chen, tuomio 19.10.2004, Kok. 2004, s. I-9925, 19 kohta).

23 Vaikka pitää paikkansa, että Schempp ei käyttänyt tätä oikeutta, on nimittäin selvää, että hänen entinen aviopuolisonsa käytti muuttaessaan asuinpaikkansa Itävaltaan EY 18 artiklassa kaikille unionin kansalaisille tunnustettua oikeutta vapaasti liikkua ja oleskella toisen jäsenvaltion alueella.

24 Kuten julkisasiamies on huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 19 kohdassa, koska pääasiassa kyseessä olevassa kansallisessa lainsäädännössä otetaan huomioon Saksassa asuvan verovelvollisen toisessa jäsenvaltiossa asuvalle maksun saajalle suorittamien elatusmaksujen vähennyskelpoisuutta määritettäessä kyseisten elatusmaksujen verokohtelu siinä jäsenvaltiossa, jossa maksun saaja asuu, tästä seuraa esillä olevassa asiassa välttämättä, että se, että Schemppin entinen aviopuoliso oli käyttänyt EY 18 artiklan mukaista oikeuttaan vapaasti liikkua ja oleskella toisen jäsenvaltion alueella, vaikutti Schemppin mahdollisuuteen vähentää veronalaisista tuloistaan Saksassa elatusmaksut, jotka hän entiselle aviopuolisolleen maksaa.

25 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että koska se, että Schemppin entinen aviopuoliso käytti yhteisön oikeuden mukaista oikeuttaan, vaikutti pääasian kantajan verovähennysoikeuteen siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, tällaista tilannetta ei voida pitää valtion sisäisenä tilanteena, joka ei liity millään tavalla yhteisön oikeuteen.

26 Näin ollen on tutkittava, onko se, että Saksan veroviranomaiset eivät myönnä oikeutta vähentää elatusmaksuja, jotka Schempp suorittaa Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen, ristiriidassa EY 12 ja EY 18 artiklan kanssa.

EY 12 artiklan soveltaminen

27 Esillä olevassa asiassa on selvää, että jos Schemppin entinen aviopuoliso olisi asunut Saksassa, Schemppillä olisi ollut oikeus vähentää tälle suorittamansa elatusmaksut. Koska entinen aviopuoliso kuitenkin asui Itävallassa, Saksan veroviranomaiset eivät myöntäneet Schemppille mainittua vähennysoikeutta.

28 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan syrjintäkiellon periaate edellyttää, että toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei kohdella eri tavalla, ellei tällaista eroa voida objektiivisesti perustella (ks. asia C-354/95, National Farmers' Union ym., tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4559, 61 kohta).

29 On siis tutkittava, voidaanko Schemppin, joka suorittaa elatusmaksuja Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen ilman, että hän voisi vähentää tuloveroilmoituksessaan kyseisiä maksuja, tapaus rinnastaa sellaisen henkilön tapaukseen, joka suorittaa tällaisia maksuja Saksassa asuvalle entiselle aviopuolisolle ja saa itselleen tämän verotuksellisen edun.

30 Tältä osin on huomattava, että EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdan kolmannen virkkeen nojalla Saksassa asuvan verovelvollisen toisessa jäsenvaltiossa asuvalle maksun saajalle suorittamien elatusmaksujen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä Saksassa on, että kyseisistä maksuista on peritty veroa tässä toisessa jäsenvaltiossa.

31 Tästä seuraa pääasiassa, että koska elatusmaksuista ei kanneta veroa jäsenvaltiossa, jossa Schemppin entinen aviopuoliso asuu, Schemppille ei annettu oikeutta vähentää mainittuja maksuja tuloistaan Saksassa.

32 Näin ollen vaikuttaa siltä, että epäedullinen kohtelu, johon Schempp vetoaa, seuraa tosiasiallisesti siitä, että elatusmaksuihin sovellettava verojärjestelmä jäsenvaltiossa, jossa hänen entinen aviopuolisonsa asuu, on erilainen kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa hän itse asuu.

33 Kuten Alankomaiden hallitus toteaa, jos Schemppin entinen aviopuoliso olisi päättänyt muuttaa sellaiseen jäsenvaltioon kuin Alankomaat, missä — Itävallassa vallitsevasta tilanteesta poiketen — elatusmaksuista kannetaan veroa, Schemppillä olisi ollut esillä olevassa asiassa kyseessä olevan kansallisen lainsäädännön mukaan oikeus vähentää nämä entiselle aviopuolisolleen elatusapuna suorittamansa maksut.

34 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 12 artikla ei kuitenkaan koske niitä kohtelun eroavaisuuksia, joita niille henkilöille ja yrityksille, joihin yhteisön oikeutta sovelletaan, voi aiheutua eri jäsenvaltioiden välisistä eroista, mikäli nämä erot

koskevat kaikkia niiden soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä objektiivisin perustein ja kansalaisuudesta riippumatta (ks. vastaavasti asia C-137/00, Milk Marque ja National Farmers' Union, tuomio 9.9.2003, Kok. 2003, s. I-7975, 124 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 Tästä seuraa, toisin kuin Schempp väittää, että elatusmaksujen suorittamista Saksassa asuvalle maksun saajalle ei voida rinnastaa tällaisten maksujen suorittamiseen Itävallassa asuvalle maksun saajalle. Näissä kahdessa tilanteessa mainittujen maksujen saajaan sovelletaan nimittäin näiden maksujen verotuksen osalta eri verosääntelyä.

36 Tämän vuoksi on todettava, että se, että Saksassa asuva verovelvollinen ei voi EStG:n 1a §:n 1 momentin 1 kohdan nojalla vähentää Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen maksamiaan elatusmaksuja, ei ole EY 12 artiklassa tarkoitettua syrjivää kohtelua.

37 Schemppin mukaan häneen esillä olevassa asiassa kohdistuva eriarvoinen kohtelu on kuitenkin seurausta siitä, että vaikka Saksassa asuvalle henkilölle suoritettujen elatusmaksujen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä ei ole tämän henkilön tosiasiallinen verottaminen, tällaista tosiasiallista verottamista edellytetään vähennysoikeuden saamiseksi toisen jäsenvaltion alueella asuvalle henkilölle suoritettujen elatusmaksujen perusteella.

38 Tältä osin on kuitenkin muistutettava, että esillä olevassa asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee yhteisöjen tuomioistuimelta ainoastaan, onko se, että Saksassa asuva verovelvollinen ei voi vähentää Itävallassa asuvalle entiselle aviopuolisolleen suorittamiaan elatusmaksuja, ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa.

Pääasiassa kyseessä olevan oikeusriidan ratkaisemisen kannalta kansalliselle tuomioistuimelle hyödyllisen tulkinnan antamiseksi on näin ollen todettava, että esillä olevassa asiassa ei ole kyse Schemppin esiintuomasta ongelmasta, joka koskee elatusmaksujen suorittamista maksun saajalle, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa, jossa mainitut maksut ovat veronalaisia, koska on selvää, että Itävallassa elatusmaksut eivät ole missään tapauksessa veronalaisia.

39 Se riidaton seikka puolestaan, että jos Schemppin entinen aviopuoliso olisi asunut Saksassa, Schemppillä olisi ollut oikeus vähentää tälle suorittamansa elatusmaksut, ja näin siitä huolimatta, että mainituista maksuista ei olisi tässä tapauksessa peritty veroa, koska hänen entisen aviopuolisonsa tulot Saksassa asiaomaisella ajanjaksolla eivät olisi ylittäneet Saksan verosääntelyssä säädettyä veronalaisten tulojen alarajaa, ei ole sellainen seikka, jolla voitaisiin kyseenalaistaa tämän tuomion 36 kohdassa oleva päätelmä. Kuten Euroopan yhteisöjen komissio perustellusti toteaa, sitä, että Saksassa elatusmaksuista ei tästä syystä peritä veroa, ei nimittäin voida mitenkään rinnastaa siihen, että kyseisistä maksuista ei Itävallassa kanneta veroa sen vuoksi, että ne ovat tässä jäsenvaltiossa verovapaita, koska näihin tilanteisiin liittyvä verokohtelu on tuloverotuksen osalta asianomaisen verovelvollisen kannalta erilainen.

EY 18 artiklan soveltaminen

40 On muistutettava, että EY 18 artiklan 1 kohdan mukaan "jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jollei [perustamissopimuksessa] määrätyistä tai sen soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu".

41 Koska Schempp on jäsenvaltion kansalainen ja näin ollen unionin kansalainen, hänellä on oikeus vedota tähän määräykseen.

42 Schempp väittää huomautuksissaan, että EY 18 artiklan 1 kohdassa suojataan paitsi oikeutta liikkua ja oleskella muissa jäsenvaltioissa, myös oikeutta valita asuinpaikkansa. Hän väittää, että koska elatusmaksuja ei voida vähentää veronalaisesta tulosta, kun näiden maksujen saaja asuu toisessa jäsenvaltiossa, mainittuun maksujen saajaan voi kohdistua tiettyä painostusta, jotta hän jäisi Saksaan, mikä muodostaa siten esteen EY 18 artiklan 1 kohdassa taattujen oikeuksien käytölle. Tämä painostus voi kantajan mukaan ilmetä hyvin konkreettisena silloin, kun elatusmaksujen määrää määritetään, koska verokohtelu otetaan tässä määrityksessä huomioon.

43 Tältä osin on todettava sen mukaisesti, mitä Saksan ja Alankomaiden hallitukset sekä komissio tuovat esille, että kansallisella lainsäädännöllä ei mitenkään estetä Schemppiä käyttämästä EY 18 artiklan 1 kohdan mukaista oikeuttaan unionin kansalaisena liikkua ja oleskella muissa jäsenvaltioissa.

44 Kuten todettua, Schemppin entisen aviopuolison asuinpaikan muutosta Itävaltaan aiheutui Schemppille siinä jäsenvaltiossa, jossa hän asuu, epäedullinen verokohtelu.

45 Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin jo todennut, että perustamissopimuksessa ei taata unionin kansalaiselle, joka siirtyy harjoittamaan toimintaansa siihenastisesta asuinjäsenvaltiostaan toiseen jäsenvaltioon, että tällainen siirtyminen olisi verotuk-

sen kannalta neutraalia. Jäsenvaltioiden asiaa koskevan sääntelyn välisten eroavuuksien vuoksi tällainen siirtyminen toiseen jäsenvaltioon voi tilanteen mukaan olla kansalaiselle välillisen verotuksen osalta enemmän tai vähemmän edullista tai epäedullista (ks. vastaavasti asia C-365/02, Lindfors, tuomio 15.7.2004, Kok. 2004, s. I-7183, 34 kohta).

46 Sama periaate soveltuu eritoten pääasiassa kyseessä olevan kaltaiseen tapaukseen, jossa asianomainen henkilö ei itse ole käyttänyt oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen, vaan väittää tulleensa kohdelluksi eri lailla hänen entisen aviopuolisonsa muutettua asuinpaikkansa toiseen jäsenvaltioon.

47 Näin ollen esitettyihin kysymyksiin on vastattava, että EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa ja EY 18 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, ettei näiden määräysten kanssa ole ristiriidassa se, ettei Saksassa asuva verovelvollinen voi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön mukaan vähentää tässä jäsenvaltiossa veronalaisista tuloistaan elatusmaksuja, jotka hän on suorittanut entiselle aviopuolisolleen, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa, jossa mainitut maksut eivät ole veronalaisia, vaikka kyseisellä verovelvollisella olisi ollut oikeus vähentää ne, jos hänen entinen aviopuolisonsa asuisi Saksassa.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

EY 12 artiklan ensimmäistä kohtaa ja EY 18 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, ettei näiden määräysten kanssa ole ristiriidassa se, ettei Saksassa asuva verovelvollinen voi pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen kansallisen lainsäädännön mukaan vähentää tässä jäsenvaltiossa veronalaisista tuloistaan elatusmaksuja, jotka hän on suorittanut entiselle aviopuolisolleen, joka asuu toisessa jäsenvaltiossa, jossa mainitut maksut eivät ole veronalaisia, vaikka kyseisellä verovelvollisella olisi ollut oikeus vähentää ne, jos hänen entinen aviopuolisonsa asuisi Saksassa.

Allekirjoitukset